

Delo z zgodovinskim spominom v šolskih učilnicah

Učni načrt in navodila za izvedbo

Urednik

Aranzadi Society of Sciences, Donostia-San Sebastian, 2012.

Koordinatorja

Mikel Errazkin Agirrezabala, Aranzadi Society of Sciences (Španija).
Rosa Martínez Rodríguez, Aranzadi Society of Sciences (Španija).

To delo je pod licenco Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported License. Če si želite ogledati kopijo tega dovoljenja, obiščite <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/> ali pošljite pismo na naslov Creative Commons, 444 Castro Street, Suite 900, Mountain View, Kalifornija.

Citiranje dela naj se izvaja na naslednji način:

Errazkin, M. in Martínez, R. (Coords), 2012. Evropski spomini v šolskem sistemu: delo z zgodovinskim spominom v šolskih učilnicah. Učni načrt in navodila za izvedbo. Ed. Aranzadi Society of Sciences, na voljo www.memoriesatschool.aranzadi-zientziak.org

Avtorji

Dr. Tracy Craggs, Royal Armouries , *Velika Britanija.*
Mikel Errazkin Agirrezabala, Aranzadi Society of Sciences, *Španija, Koordinator.*
Prof. Dr. hab. Arkadiusz Marciniak, University Adam Mickiewicz in Poznan, *Poljska.*
Eysteinn Ellingsen, Stiftelsen Arkivet, *Norveška.*
Emma King. Museum consultant, *Velika Britanija.*
Rosa Martínez Rodríguez, Aranzadi Society of Sciences, *Španija, Koordinator.*
Damjana Mustar, Kranj City Library, *Slovenija.*
Federica Ragazzi, Futura Soc. cons. r. l., *Italija.*
Ingvild Ruhaven, Stiftelsen Arkivet, *Norveška.*
Nina Svetelj, Kranj City Library, *Slovenija.*
Massimo Turchi, Futura Soc. cons. r. l. , *Italija.*
Dita Urh, Kranj City Library, *Slovenija.*

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina publikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Vsebina

1.	Projekt SEM@S - Sharing European Memories at School: uvod	str.1
2.	Uporaba metodologije SEM@S	str.4
3.	Kaj se bodo dijaki učili in delali v projektu SEM@S? <ul style="list-style-type: none">3.1. Koncept3.2. Postopek3.3. Vedenje	str.6
4.	Učni načrt <ul style="list-style-type: none">4.1. Dolga verzija (20 ur)4.2. Kratka verzija (8 ur)	str.10
5.	Cilji projekta SEM@S? <ul style="list-style-type: none">5.1. Ključne kompetence5.2. Posebne kompetence5.3. Učni izidi	str.7
6.	Opis učnega načrta	str.12
7.	Kako oceniti delo dijakov v projektu SEM@S?	str.29

Priloga: Podpora pri deljenju spominov

- Baza evropskih spominov str.32
- Sodelovanje s šolo partnerico str.33
 - Priporočila za uporabo pogovornega programa Skype
 - Uporaba socialnih omrežij

Dodatni dokumenti, dosegljivi na spletu

- Zgradba spomina in identitete: Teoretični pristop
- Študije primera: pilotni projekti SEM@S
- Vprašalniki za dijake – pred in po projektu

Metodologija SEM@S (Sharing European Memories at School) v učenje zgodovine vnaša koncept zgodovinskega spomina. Dijaki s pomočjo raziskovanja in analize razlike med zgodovino in spominom dobijo drugačen pogled na zgodovinske vire ter raziskujejo, kako in zakaj zgodovina vpliva na sedanost.

V tem dokumentu vam predstavljamo medpredmetno metodologijo, ki temelji na veččinah in ponuja nov, prilagodljiv način načrtovanja ur zgodovine. Projekt vam lahko pomaga:

- Pri razvoju medpredmetnih sposobnosti dijakov, med drugim kritično mišljenje, analizo, medosebno komunikacijo in delo v skupini,
- Pri spodbujanju občutka državljanstva ter boljše poznavanje vpliva preteklosti na družbo, v kateri živimo
- Da vključite nezainteresirane dijake ter tiste, ki jim delo z viri dela preglavice
- Pri podrobnem proučevanju določene vsebine na nov način
- Razložiti dijakom, da ne obstaja ena sama jasna različica zgodovine
- Da v učni proces vključite očitvidce
- Pri vpeljavi medgeneracijskega učenja v šolo
- Razviti večpredmetne pristope k učenju zgodovine
- Da čim bolj izkoristite obiske muzejev in krajev dogodkov.

Projekt temelji na metodologiji v petih fazah:

- **Faza 1:** dijaki preučujejo koncepta zgodovine in spomina ter kako se razlikujeta
- **Faza 2:** dijaki intervjuvajo očitvidce
- **Faza 3:** dijaki analizirajo intervjuje v sklopu zgodovinskega konteksta ter preučujejo, kako in zakaj se dogodka spominjamo v sedanosti
- **Faza 4:** dijaki pripravijo kreativen izdelek, ki združuje zgodovinske podatke s spomini, ki so jih odkrili s kritičnim pristopom
- **Faza 5:** dijaki preko gradiv, kreativnih izdelkov in osebnih izkušenj o spominih delijo svoje izkušnje in se učijo o izkušnjah drugih šol.

Povratne informacije s strani učiteljev in dijakov po končani pilotni fazi so zelo pozitivne: učitelji menijo, da je metodologija uporabna pri razvoju ključnih kompetenc, dijaki pa so bili motivirani za delo, saj so v takem pristopu uživali.

Zanimiv vidik metodologije predstavlja evropski obseg, s pomočjo katerega bodo dijaki spoznavali druge zgodovinske dogodke in spomine iz cele Evrope. V ta namen je bila pripravljena baza evropskih spominov, v kateri se nahajajo izkušnje in gradiva drugih šol.

Komentarji iz pilotne faze

Učitelji

"Dijakom je bila metodologija všeč, uživali so v delu v skupinah, poleg tega pa so morali razlikovati med zgodovino in spominom." Španija.

"Vedno iščem različne načine za predstavitev gradiv in tem, zato mi bodo informacije in gradiva tega projekta v veliko pomoč." Velika Britanija.

"Zgodovina sedaj ne bo več samo zgodba v knjigi. Vzбудiti zanimanje dijakov je vedno izziv!" Italija.

"Nova metoda, ki jo moji dijaki obožujejo!" Norveška.

"Menim, da si tako projektne metode kot načrtovane aktivnosti zaslužijo našo podporo." Poljska.

"Učitelji se ne bi smeli bati zahtev učnega načrta, obsežnih gradiv in pomanjkanja učnih ur. Čim več otrok bi morali motivirati za preiskovanje zgodovinskih dogodkov s pomočjo očividcev." Slovenija.

Dijaki

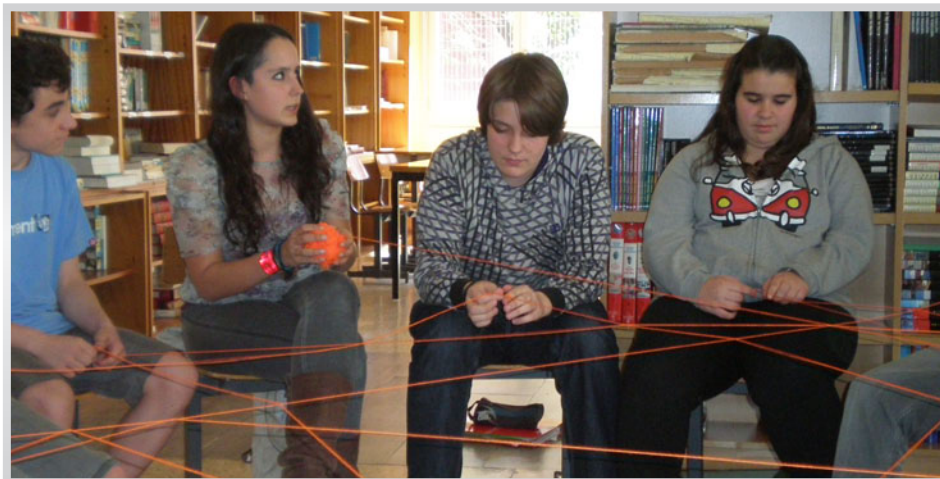
"O zgodovini se nismo učili samo iz učbenika, ampak smo spoznali ljudi, ki so vojno preživeli in nam pripovedovali o svojih izkušnjah. Bilo je precej bolj zanimivo, saj smo bili vključeni v različne aktivnosti ter spoznali ljudi, kar pri običajni uri zgodovine ni mogoče." Velika Britanija.

"Najbolj mi je bilo všeč intervjuvanje članov naše družine, saj sem tako bolje spoznal življenje svojih staršev in starih staršev." Španija.

"Nov način dela je vznemirljiv in zabaven." Norveška.

Ta dokument vsebuje smernice in priporočila za izvajanje metodologije za učitelje in pedagoge ter kako jo prilagoditi učnim uram zgodovine oziroma izobraževalnim aktivnostim v muzejih. Opisane aktivnosti in časovna obdobja so samo nekatere od možnosti, saj se da metodologijo strukturirati tudi na drugačen način. Dokument je poln napotkov in priporočil, ki temeljijo na izkušnjah šestih pilotnih projektov, izpeljanih v času trajanja projekta, ter številnih povezav do dodatnih gradiv, ki so dosegljiva na spletni strani projekta.

Sharing European Memories at School - SEM@S je multilateralni Comeniusov projekt, ki ga financira evropski program Vseživljenjsko učenje in je trajal dve leti, od januarja 2011 do decembra 2012. Poleg partnerskih organizacij (glej seznam) so v projektu sodelovali še strokovnjaki s področja pedagogike in učnega načrta, strokovnjaki specialisti, izobraževalni organi, muzejski pedagogi itd., ki so prispevali svoje strokovno znanje in izkušnje.

Projektni partnerji

Koordinator

Sociedad de Ciencias Arazandi · www.aranzadi-zientziak.org
Donostia – San Sebastian (Baskija - Španija)

Partnerji

Futura · www.cfp-futura.it
Bologna (Italija)

Stiftelsen Arkivet · www.stiftelsen-arkivet.no
Kristiansand (Norveška)

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza · www.amu.edu.pl
Poznan (Poljska)

Mestna knjižnica Kranj · www.kr.sik.si
Kranj (Slovenija)

Royal Armouries · www.royalarmouries.org
Leeds (Velika Britanija)

1 Katera ciljna skupina?

Metodologija je oblikovana za dijake srednjih šol in je tako prilagodljiva, da se jo, glede na učni načrt in sistem izobraževanja, lahko uporablja pri dijakih v starosti od 14 do 18 let.

2 Kaj je spomin?

Zgodovinski spomin opisuje, kako in v kakšni obliki se spominjamo preteklosti. Področje zgodovinskega spomina je običajno povezano s spominsko svečanostjo, tj. z dogodki, s kraji, z besedili in ročnimi izdelki ter s simboli, ki so značilni za določeno skupino.

Spomini neprestano nastajajo in jih neprenehoma pozabljamo. Z njimi lahko manipuliramo in jih spreminjamo. Obstajajo individualni spomini, ki so naši spomini, in pa družbeni spomini. Družbeni spomin je spomin, v katerem delimo skupno zgodovino z določeno skupino ljudi, in je nujen za ustvarjanje in ohranjanje občutka pripadnosti družbi. Se pa moramo zavedati, da se pogosto pojavijo nestrinjanja o tem, kaj se je zgodilo v preteklosti in kako se naj teh dogodkov spominjamo. Skupine, ki imajo vpliv v družbi, lahko obvladujejo zgodbe, ki se jih širi.

3 Zakaj spomin?

Metodologija SEM@S temelji na konceptu spomina, ki v poučevanje zgodovine vnaša dimenzijo komplementarnosti. Delo s konceptom spomina pomaga dijakom prepoznati razliko med dejstvi in mnenjem ter razumeti večvzročnost zgodovinskih dogodkov. Analiza oblikovanja spomina s pomočjo ustnih virov približa zgodovino njihovi osebni in družinski izkušnji ali izkušnjam skupnosti ter tako znanju zgodovine doda praktično vlogo.

4 Kakšen je pristop k poučevanju in učenju?

Metodologija temelji na pristopu aktivnega učenja, ki je osredotočen na dijaka. Od dijakov zahteva, da razvijejo svoj učni proces, sprejemajo odločitve in sami odkrivajo odgovore na vprašanja. Pri tem pristopu je učitelj usmerjevalec, ki vodi in nadzira proces ter ne prenaša znanja. Cilj takega pristopa je razvoj ključnih kompetenc, predvsem sposobnosti komuniciranja in znanje, kako se učiti.

5 Kako dolgo traja?

Originalna metodologija obsega 20 ur, razvita pa je bila tudi krajša, osemurna verzija, ki se osredotoča na ključne korake. Metodologija lahko uporabite kot dopolnilo dejavnost za posamezen dogodek ali obdobje zgodovine (kratka verzija), lahko pa z njeno pomočjo predelate celotno temo (dolga verzija).

6 Kaj pa učni načrt zgodovine?

Poleg izbrane teme morate pri prilagajanju na učni načrt upoštevati tudi kompetence iz projekta SEM@S. Smernice o razmerju med metodologijo in učnim načrtom so zapisane v tem dokumentu.

7 Katera tema?

Metodologija temelji na intervjujih, zato naj izbrana tema ne sega predaleč v preteklost. Delo z očitvidci prinese čustveni in izobraževalni vidik, ki pripomore k medgeneracijskemu dialogu, spodbuja dijake k razvoju empatije, jim omogoča odkritje lastne in skupne identitete ter jim pomaga pri pridobivanju socialnih veščin.

Za izvedbo intervjujev ne potrebujete očitvidcev. Otroci ali vnuki tistih, ki so živeli v izbranem zgodovinskem obdobju, lahko prenesejo osebne, družinske spomine in spomine skupnosti o določenem dogodku ali obdobju. V Veliki Britaniji in Italiji so se druge svetovne vojne spominjali ne le vojni veterani, temveč tudi njihovi sinovi.

8 Medpredmetni ali večpredmetni pristop?

Metodologija razvija veščine, ki jih lahko uporabite pri vseh šolskih predmetih (kritično mišljenje, delo v skupini, sprejemanje odločitev, samostojno učenje, itd.), in tako ponuja medpredmetni pristop. Možen pa je tudi večpredmetni pristop, tj. da s pomočjo več šolskih predmetov predelate različne dele metodologije. Nekaj predlogov za tak pristop je zapisanih v tem dokumentu.

9 Ali za širjenje spominov potrebujem šolo partnerico?

V sklopu projekta smo pripravili bazo evropskih spominov, v kateri so zbrana gradiva in spomini preteklih SEM@S izkušenj, zato za učenje o drugih evropskih spominih ne rabite šole, ki hkrati z vam izvaja metodologijo. Vendar pa neposreden stik z dijaki iz drugih držav predstavlja izredno pozitivno izkušnjo in krepi nekatere kompetence, s katerimi se ukvarja metodologija. Nekaj idej o tem, kako poiskati šolo partnerico, je zapisanih v tem dokumentu.

3 Kaj se bodo dijaki učili in delali v projektu SEM@S?

Projektna metodologija obsega naslednje namere in cilje:

3.1. Koncept

- Dijakom prenesti zgodovinske podatke o določenem obdobju/temi
- Dijakom predstaviti koncept spomina, kako je oblikovan in kako se prenaša
- Raziskovati obstoječe razlike med spominom in zgodovino izbranega obdobja
- Učiti se o različnih virih za raziskovanje zgodovine, kot so npr. muzeji, arhivi ali zgodovinsko pomembni kraji
- Dijakom zagotoviti osnovno znanje tehnik intervjuja
- Razložiti kontekst pričevanj očitvidcev in pomagati dijakom pri pripravi vprašanj za intervju
- Intervjuvati živeče očitvidce in zbrati lastne zgodovinske dokaze za analizo in primerjavo
- Izboljšati znanje dijakov o koreninah ideje evropske identitete
- raziskati zakaj, kako in ali posameznikov spomin in spomin skupnosti vplivata na naše razumevanje sedanjosti
- V lokalni/regionalni zgodovinski spomin vpeljati evropski pristop in ga ceniti.

3.2. Postopek

- Intervjuvati očitvidce ali njihove potomce
- Uporabiti multimedijske tehnologije za snemanje spominov kot rezultat učnega procesa
- Določiti ključne ideje in zgodovinske teorije o izbrani temi
- S pomočjo dodatnih gradiv določiti, kako je nastal družbeni spomin o določeni temi
- Primerjati 'uradno' zgodovino in spomin na določeno temo
- Opisati obdobje zgodovine in spomine na to obdobje
- Združiti zgodovinske podatke s spomini (objektivne in subjektivne poglede na isto obdobje) in jih kritično analizirati ter pripraviti kreativen izdelek
- Deliti svojo izkušnjo s pomočjo obnov, kreativnih izdelkov in osebnih izkušenj ter se učiti o izkušnjah drugih šol.

3.3. Vedenje

- Zagotoviti, da se dijaki zavedajo zgodovine svojega mesta/regije ter jo primerjajo z drugimi dogodki v Evropi
- Možnost dela ljudi z različnimi zgodbami
- Izboljšati sposobnosti dijakov za delo v skupini, kritično razmišljanje in zmožnosti odločanja
- Zagotoviti, da se dijaki aktivno vključijo v učni proces in postanejo odgovorni za lastno učenje
- Promovirati medgeneracijski dialog in razumevanje
- Okrepiti občutek pripadnosti skupnosti in spodbujati občutek državljanstva med dijaki.

4 Učni načrt

4.1. Dolga verzija: 20 ur

PRED ZAČETKOM

Korak	Učni cilji	Trajanje
Predstavitvev dijakom	Predstavitve projekta (cilji, naloge, ocenjevanje...) in ugotavljanje znanja dijakov	1 ura

FAZA 1: SPLOŠNI KONCEPTI

Korak	Učni cilji	Trajanje
Zgodovinsko ozadje	Dijakom natančno razložite zgodovino teme/obdobja	1 ura
Koncept spomina	Dijakom predstavite koncept spomina, kako se prenaša in oblikuje	1 ura
Spomin in zgodovina	Raziskovanje obstoječih razlik med spominom in zgodovino izbranega obdobja	2 uri

FAZA 2: ZGODBE POSAMEZNIKOV

Korak	Učni cilji	Trajanje
Trening tehnik intervjuja	Dijakom zagotovite osnovni trening tehnik intervjuja	1 ura
Preteklost intervjuvanca in vprašanja	Dijakom razložite kontekst pričevanj, ki jih bodo zbrali, ter jim pomagajte pri pripravi vprašanj za intervjuvance	1 ura
Intervjuji	Dijaki intervjuvajo očitvidce ali njihove neposredne potomce	2 uri

FAZA 3: ANALIZA

Korak	Učni cilji	Trajanje
Analiza intervjujev	Dijaki iz intervjujev razberejo glavne ugotovitve glede na izbrano temo.	2 uri
Primerjava zgodovina / spomin	Analiza in primerjava spomina in zgodovine posamezne teme/vsebine	2 uri

FAZA 4: KREATIVNI IZDELEK

Korak	Učni cilji	Trajanje
Kreativni izdelek	Dijaki pripravijo kreativni izdelek, ki združuje zgodovinske podatke in spomine, ki so jih odkrili s kritičnim pristopom	2 uri

FAZA 5: SHARING EUROPEAN MEMORIES

Korak	Učni cilji	Trajanje
Širjenje izkušenj	Deljenje lastne izkušnje preko gradiv, kreativnih izdelkov in osebnih izkušenj ter učenje/spoznavanje izkušenj drugih šol	2 uri

4.2. **Kratka verzija: 8 ur**

Za vse, ki nimate dovolj časa za izvedbo dolge verzije, smo pripravili kratko verzijo, ki vsebuje vse glavne korake za doseg ključnih ciljev metodologije.

Nadaljnje informacije o sestavi posamezne učne ure najdete na naslednjih straneh. Aktivnosti in napotki veljajo tako za kratko kot za dolgo verzijo. V spodnji tabeli so vključeni napotki za uspešno prilagoditev.

Korak	Čas	Napotki
Zgodovinski kontekst	1 ura	Kot začetno točko projekta lahko uporabite znanje o temi, ki ste jo že predelali med učnimi urami. Natančno preberite smernice na strani 12
Koncept spomina	1 ura	Tega koraka ne smete izpustiti. Natančno preberite smernice na strani 14
Zgodovina in spomin	1 ura	To je zelo pomemben korak, saj je uspeh metodologije odvisen od tega, kako dobro dijaki razumejo oba koncepta. Natančno preberite smernice na strani 15 in se čim bolj posvetite enemu vidiku spomina (osebni, vojni, družbeni, ekonomski, itd.), saj več vidikov oteži analizo

Korak	Čas	Napotki
Ustna pričevanja	2 uri	Intervjuji so ključen del metodologije. Priporočamo, da pripravam na intervjuje in njihovi izpeljavi namenite 3 ure. Nekaj načinov za skrajšanje tega koraka: dijaki naj družinske člane intervjuvajo doma; pripravite vprašanja; ali za intervjuje namenite učno uro jezika. Natančno preberite smernice na strani 17 in jih ustrezno prilagodite
Analiza	3 ure	Ta korak vključuje analizo intervjujev ter primerjavo virov zgodovine in spominov. Natančno preberite smernice na strani 22 in jih ustrezno prilagodite

NEOBVEZNO

Predstavitve projekta	30' - 1 ura	Pomembno je, da dovolj časa namenite temu, da dijaki razumejo cilje projekta ter preverjanju njihovega znanja. Natančno preberite smernice na strani 12 in jih ustrezno prilagodite
Ogled spomenika ali obisk muzeja	-	Predlagamo, da obiščete muzej ali spominsko obeležje (npr. spomenik padlim vojakom)
Kreativni izdelek	-	Kreativni izdelek se je v pilotnem projektu izkazal kot motivacijski faktor za dijake. Dijaki ga lahko izdelajo kot del domače naloge ali pa med urami likovnega pouka ali računalništva. Oprite se na smernice na strani 25

5 Cilji projekta SEM@S

Cilj projekta SEM@S je razviti sledeče ključne in posebne kompetence in učne izide z vpeljavo koncepta spomina v poučevanje zgodovine:

5.1. Ključne Kompetence **KK**

KK1: Socialne in državljanske kompetence: poznavanje dogajanja na vasi, v mestu, državi, Evropi in po svetu

KK2: Učenje učenja: odgovornost za lastno učenje

KK3: Sporazumevanje v maternem jeziku / sporazumevanje v tujem jeziku

KK4: Digitalne kompetence: osnovno znanje uporabe informacijskih in komunikacijskih tehnologij

KK5: Kulturna ozaveščenost.

5.2. Posebne Kompetence **PK**

PK1: Uporaba kritičnega mišljenja pri iskanju ali zbiranju zgodovinskih ali geografskih virov

PK2: Razvijanje analitičnega mišljenja pri delu s podatki

PK3: Razvijanje kreativnega mišljenja pri preiskovanju zgodovinskih družbenih sprememb ali travmatične preteklosti

PK4: Izboljšanje sposobnosti dijakov za delo v skupini

PK5: V proces učenja vpeljati aktivni pristop, pri katerem se dijaki učijo samostojno

PK6: Izboljšanje zmožnosti dijakov za sprejemanje odločitev

PK7: Izboljšanje govornega izražanja v angleškem jeziku

PK8: Uporaba multimedijskih tehnologij za snemanje spominov kot rezultat učnega procesa.

5.3. Učni Izidi **UI**

UI1: posameznik ali skupina mora poiskati in zapisati ustrezne podatke o zgodovinskih ali družbenih virih, ki jih predlagajo učitelji (izvirni ali sekundarni bibliografski viri), ter pri tem uporabiti informacijske in komunikacijske tehnologije

UI2: intervju z udeleženci in očitvidci, kritična primerjava podatkov, pridobljenih iz drugih virov, razlikovanje med podatki in mnenjem ter analiza družbenega in zgodovinskega konteksta dodatnih in nasprotujočih podatkov

UI3: z delom v skupini analizirati različne vidike zgodovinskega procesa z upoštevanjem razlik med zgodovino in zgodovinskim spominom, razmerja med različnimi faktorji ter mnogokratnih povzročitev

UI4: načrtovanje in razdelitev nalog, nadzor in ocenjevanje skupinskega dela dijakov

UI5: deljenje rezultatov skupinskega dela, razlaga raziskovanju drugim dijakom iz Evrope s pomočjo informacijske in komunikacijske tehnologije

UI6: priprava kreativnega izdelka (digitalna zgodba, razstava) na osnovi zbranih podatkov (pričevanja, literatura, fotografije...).

Spodnja tabela povezuje ključne in posebne kompetence s pričakovanimi učnimi izidi:

Ključne Kompetence		KK1: Socialne in državljanske kompetence			KK2: Učenje učenja			KK3: Sporazumevanje v maternem/tujem jeziku		KK4: Digitalna kompetenca		KK5: Kulturna ozaveščenost	
Posebne Kompetence		PK1: Kritično mišljenje	PK1: Kritično mišljenje	PK2: Analitično mišljenje	PK2: Analitično mišljenje	PK3: Kreativno mišljenje	PK4: Zmožnost dela v skupini	PK5: Aktivno in samostojno učenje	PK6: Zmožnost odločanja	PK7: Ustno izražanje	PK8: Uporaba informacijske in komunikacijske tehnologije za pripravo kreativnega izdelka		
Učni Izidi		UI1: Iskanje in zapis podatkov	UI2: Intervju z udeleženci in primerjava podatkov	UI3: Analiza razlik med zgodovino in spominom	UI4: To načrtovanje, razdelitev nalog, nadzor in ocena dela v skupini dela			UI5: Delitev rezultatov skupinskega dela z dijaki iz Evrope		UI6: Priprava kreativnega izdelka			
Faza	Aktivnost												
1.Splošni koncepti	1.1.Pred začetkom												
	1.2.Zgodovinsko ozadje	X			X								
	1.3.Koncept spomina	X											
	1.4.Spomin in zgodovina	X			X								
2.Intervjuji	2.1.Priprava tehnike intervjuja		X		X			X					
	2.2.Peteklost intervjuvanca, priprava vprašanj, urjenje		X		X			X					
	2.3.Intervjuji		X		X			X					
3.Analiza	3.1.Analiza intervjujev				X			X					
	3.2.Priprava zgodovine in spomina				X			X					
4.Kreativni izdelek	4.1.Kreativni izdelek							X					
5.Deljenje izkušenj	5.1.Deljenje izkušenj							X	X	X			X

6 Natančen opis učnega načrta

Pred začetkom

PREDSTAVITEV PROJEKTA (1 ura)

Cilj

Dijakom predstaviti celoten učni načrt: temo, cilje, aktivnosti in ocenjevanje.

Predlagane aktivnosti

Pomembno je, da so dijaki seznanjeni z vizijo dela, s pričakovanji glede končnega izdelka ter z načinom ocenjevanja njihovega dela.

Če projekt izvajate v več razredih, lahko pripravite skupno predstavitev za vse sodelujoče dijake.

Pred začetkom preverite znanje dijakov, saj vam bo to olajšalo organizacijo učnega procesa, poleg tega pa boste tako imeli osnovo za ocenjevanje.

Za ocenjevanje vpliva projekta na dijake jim razdelite dva vprašalnika – enega izpolnijo pred začetkom projekta, drugega pa po njegovem izteku. Vzorci, ki so bili uporabljeni v pilotnem projektu, so dosegljivi na spletni strani in jih lahko uporabite glede na lastne potrebe in cilje (www.memoriesatschool.aranzadi-zientziak.org).

NAPOTKI

Predstavitve naj bo čim bolj privlačna in drugačna od običajnih učnih ur (npr. izpeljana izven učilnice, s pomočjo multimedijskih virov itd.), da dijake navduši in motivira za delo na novem projektu.

Faza 1: Splošni koncepti

KORAK 1: ZGODOVINSKO OZADJE (1 ura)

Cilj

Dijaki razvijejo razumevanje zgodovinskega ozadja izbrane teme/obdobja.

Activities proposed

Našteti je nekaj idej, kako predstaviti zgodovinsko ozadje izbrane teme/obdobja. Ti predlogi temeljijo na procesu aktivnega učenja in trajajo približno 1 uro. Za doseg tega cilja lahko uporabite tudi druge metode.

Aktivnost 1: Časovnica.

Priprave:

- Zgodovinsko obdobje, ki ste ga izbrali za projekt, razdelite na 5-7 kronoloških obdobj
- V vsakem obdobju določite en pomemben dogodek na lokalni, državni in evropski ravni ter enega izberite za podrobno obravnavo. Za vsak dogodek pripravite plastificirano kartico (velikosti A4-A5), na kateri je lahko tudi slika.

Glede na število dijakov/skupin v razredu potrebujete 20-25 kartic. Kartico z dogodkom za podrobno obravnavo označite z rdečo barvo

- Pripravite nekaj virov za dijake (učbeniki, spletne strani) za raziskovanje dogodka z 'rdeče' kartice
- Pripravite velik papir, na katerem naj dijaki zapišejo časovnico. Razdelite ga na obdobja ter dogodke na lokalni, državni in evropski ravni. Primer:

	1940	1941	1942
Lokalna raven			
Državna raven			
Evropska raven			

Med učno uro:

- Dijake razdelite v skupine s 4-5 članov
- Vsaka skupina dobi tri kartice, ki jih mora uvrstiti na časovnico v učilnici. Dijaki morajo določiti, v katerem obdobju se je dogodek zgodil ter na kateri od treh ravni
- Dogodek na 'rdeči' kartici morajo dijaki podrobneje raziskati in ob koncu ure predstaviti sošolcem
- Ko je časovnica zapolnjena z dogodki, skupine predstavijo dogodke s kartic ter ob tem uporabijo znanje z 'rdeče' kartice. Nato s pomočjo časovnice povzamejo svoje delo in prikažejo:
 - Povezave med zgodovinskimi dogodki na lokalni, državni in evropski ravni
 - Povezave med dogodki na vsaki geografski ravni
 - Povezave med preteklostjo in sedanostjo.
- Če je možno, naj bo v času trajanja projekta časovnica obešena v učilnici.

NAPOTEK

Pri oblikovanju časovnice si dijaki lahko pomagajo s primeri na spletnih straneh: <http://www.timetoast.com/> and <http://timerime.com/>

Aktivnost 2: Razlaga virov.

- Učitelj pripravi 3 nize virov iz izbranega obdobja (enega glede na izbrani vidik ter enega za vsakega dijaka)
- Razdelite gradiva in dajte dijakom na voljo 5-10 minut za branje, preverjanje v učbeniku, reševanje vprašanj itd
- Dijaki naj svoje gradivo predstavijo drugim:
 - a. Ena na ena (1. vidik)
 - b. V manjših skupinah (2. vidik)
 - c. Celotnemu razredu (3. vidik).
- Na koncu naj dijaki razpravljajo o virih. Kako se razlikujejo med sabo? Kako se je njihovo dojetanje dogodka spremenilo po pregledu teh gradiv? Določite, kje lahko pride do nesporazumov ali konfliktov. Kakšen je njihov pogled na zanesljivost različnih virov?

Cilj

Dijakom predstaviti koncept spomina, kako se oblikuje in prenaša.

Predlagane aktivnosti

Ideja za razlago koncepta spomina ter kako so individualni ter družbeni spomini oblikovani in povezani temelji na pristopu aktivnega učenja in traja 1 uro. Za doseg tega cilja lahko uporabite tudi druge metode.

1. Dijaki naj za domačo nalogo:

- Opišejo dogodek, v katerem je bil udeležen celoten razred (šolski izlet, zaključek leta itd.), in zapišejo vse, česar se spominjajo
- Prosijo starše ali stare starše, da z njimi delijo svoje spomine o nekem pripetljaju, dogodku, dnevu: Kaj so takrat doživeli? Česa se spominjajo?

2. V razredu naj se dijaki usedejo v krog. Prvi dijak dobi vrvico in deli svoj spomin na skupinski dogodek. Nato vrže vrvico sošolcu, ki pove drugo zgodbo o istem dogodku, nato pa vrže vrvico naslednjemu sošolcu, ki ima svoje spomine na ta dogodek. Tako dijaki z deljenjem lastnih izkušenj tvorijo mrežo.

3. Ko je mreža izdelana, naj dijak, ki drži konec vrvice, tdeli spomin svojih staršev/starih staršev. Naslednji dijak naj med deljenjem spominov svojih sorodnikov zvija vrvico. Na koncu bo tako vrvica ponovno zvit v klobčič.

NAPOTKI

- Uporaba vrvice ni obvezna, vendar pomaga dijakom pri vizualizaciji povezanosti in medsebojnega odnosa med spomini in osebami v povezavi z določenim dogodkom. Sedenje v krogu namesto v šolskih klopih olajša deljenje osebnih spominov, saj ustvari prijateljsko ozračje
- Če je bil šolski dogodek dokumentiran (fotografija, film, program itd.), lahko dijaki svoje spomine primerjajo z uradnimi informacijami. Katere podatke vsebujejo njihovi spomini, ki jih uradni dokument ne, in obratno?
- Več o konceptu spomina je zapisano v dokumentu *Memory and Identity. An overview (Spomin in identiteta: Pregled)*, ki razloži teoretično zgradbo projekta glede na koncept spomina in njegovo povezavo z identiteto. Dokument vam je lahko v pomoč pri pripravi učne ure.

Cilj

Z dijaki raziščite obstoječe razlike med spominom in zgodovino izbranega obdobja.

Predlagane aktivnosti

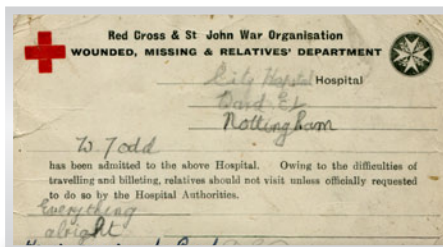
Razlaga koncepta zgodovine in spomina.

Uporabite lahko naslednje definicije:

- **Družbeni spomin:** ta termin se nanaša na spomine, pogosto povečevanih predstav preteklosti, ki si jih delijo člani skupine, ki gojijo skupno identiteto te skupine ali skupnosti
- **Zgodovinski spomin:** poskus skupine ali skupnosti za ohranitev sledi svoje zgodovine, ki jo ohranjajo za prihodnje generacije in nanje prenašajo podobe in predstave preteklosti, ki so jo ustvarili. Tak trud za ohranitev preteklosti je pogosto posledica občutka izgube, kot da je bila preteklost izgubljena, utišana ali pozabljena. V takih primerih je govora o procesu priključitve zgodovinskega spomina.

Nekaj značilnosti za boljše razumevanje koncepta zgodovinskega spomina:

- 1. Vsaka skupnost ustvari svojo podobo ali predstavo svoje preteklosti.** Zgodovinski spomin je torej rezultat procesa ustvarjanja, v katerem protagonisti aktivno in selektivno ustvarijo svoje spomine, ko se spominjajo nekaterih dogodkov in druge načrtno pozabijo. Preko teh procesov spomin spremeni preteklost in ustvari namišljeno, ki je dragocena za sedanost.
- 2. Zato se spomin lahko spremeni.** Na preteklost vedno gledamo z vidika sedanosti, zato se lahko naš pogled nanjo in povezave s preteklostjo spreminjajo glede na trenutne okoliščine. Upoštevat moramo, da se spomin vedno tvori v sedanosti. Težave v sedanosti vodijo naš pogled na preteklost in podobe, ki si jih priključimo.
- 3. Zgodovinski spomin ni preteklost, temveč predvsem rezultat poskusa povezave s preteklostjo:** nanaša se na spominjanje (in počastitev) preteklih dogodkov in procesov.
- 4. Zagotoviti moramo jasni definiciji zgodovinskega spomina in zgodovine, saj sta ti lahko bili zavajajoči.** Spomin je eklektična in selektivna obnova preteklosti. Spomini se neprestano ustvarjajo in poustvarjajo; so živi in temeljijo na dialogu pozabljanja in spominjanja. Ljudje se spominjajo preteklosti ali nanjo pozabijo v skladu s potrebami sedanosti, vendar pa se tega procesa pogosto ne zavedajo, zato se s spomini pogosto manipulira. Spomini so raznoliki in posebni, družbeni in individualni hkrati. Spomin je ključen del ustvarjanja in ohranjanja identitete posameznika in skupnosti.
- 5. Po drugi strani pa zgodovina pripada vsem in nikomur, saj je splošno veljavna.** Sestavljajo jo veliki deli (države, etnične skupine, narodi) s preteklostjo, ki je selektivno določena, priključena v spomin, pozabljena in ustvarjena, hkrati pa je splošno poustvarjena in sprejeta. Zagotavlja temelje za sprejetje verodostojnosti določenih identitet in služi članstvu skupine in mednarodne identitete. Zgodovina lahko podpira politično samostojnost, teritorialno neodvisnost in samoopredelitev.

Ko dijaki končajo z analizami definicij, njihovo znanje preverite s primeri. Izberite dobro poznan in družbeno pomemben zgodovinski dogodek ali obdobje, ki ga ne boste preiskovali v okviru projekta. Nato dijakom predstavite:

- **Spomine:** kakršni koli viri pričevanj (avdio-video posnetki, pisma, zapisani spomini itd.)
- **Zgodovino:** zgodovinske razlage konteksta samega dogodka: intervju z zgodovinarjem, dokumentarec, učbenik itd.
- **Družbeni spomin:** dokument z zbranimi spomini posameznikov, npr. dokumentarec, publikacija z različnimi individualnimi viri itd.
- **Zgodovinski spomin:** področje spomina, sestavljeno iz predmetov, gradiv in abstraktnih ustrojov posameznikov, ki predstavlja in simbolizira družbeni spomin določene družbene skupine. To so lahko geografska mesta, spomeniki, muzeji, inštitucije, dogodki ali celo miti, pesmi, knjige in druga umetniška dela.

Ogledi / Delavnice.

Ogledi motivirajo dijake in lahko predstavijo drugačno dimenzijo idejam, o katerih razpravljate v učilnici. Med pilotnim projektom so dijaki v iskanju primerov zgodovinskega spomina obiskali: muzeje, arhive, spomenike, spomska obeležja in kraje ter domače mesto.

NAPOTEK

Ko načrtujete obiske muzejev ali ekskurzije, upoštevajte dejstvo, da ti niso vključeni v metodologijo; zagotovite si dovolj časa za izpolnitev vseh korakov metodologije.

Če v izvedbo projekta vključite starše, lahko s pomočjo lokalnih organizacij ali članov skupnosti organizirate ogled izven šolskih ur.

KORAK 1: PRIPRAVA TEHNIK INTERVJUJA (1 ura)

Cilj

dijakom zagotoviti osnovni trening tehnik intervjuja, ki jim omogoči intervju z očitvidci o njihovih spominih.

Predlagane aktivnosti

Te aktivnosti pripravijo dijake na intervjuje z očitvidci o njihovih preteklih izkušnjah. Na koncu aktivnosti naj v šolo pride intervjuvanec, da bodo dijaki lahko preizkusili svoje novo znanje.

1. Kakšen je dober intervju? (20 minut).

Pripravite posnetka dveh različnih intervjujev – po možnosti enega iz poročil ter drugega iz zabavne/pogovorne oddaje. Posnetka predvajajte dijakom, ki si naj medtem delajo zapiske.

- Kakšen je bil po njihovem mnenju cilj spraševalca?
- Kakšne tehnike uporablja spraševalec za pridobivanje odgovorov?
- Kakšen je njegov slog (npr. agresiven, prijateljski, očarljiv, uraden)?
- Kako intervjuvanec sprejema vprašanja?
- Ali je bil po njihovem mnenju intervju uspešen tako za spraševalca kot za intervjuvanca?

Če vam primanjkuje časa, lahko uporabite samo en posnetek intervjuja. Ena od možnosti je tudi, da dijaki primerjajo TV intervju z radijskim in analizirajo vlogo govornice telesa.

2. Uporaba intervjuja pri zgodovini (10 minut).

Vprašajte dijake, zakaj in kako uporabiti intervju pri zgodovini in si zapišite njihove odgovore. Pomagajte si s primeri iz dokumentarnih posnetkov. V čem se intervju razlikuje od branja avtobiografije ali gledanja posnetkov dogodka:

- Morda je to edini način pridobivanja dokazov
- Zbiranje osebnih izkušenj namesto uradnih verzij dogodkov
- S pomočjo intervjuja lahko zapolnimo vrzeli v znanju
- Prikaže, kako se čez čas ljudje spominjamo dogodkov in pomaga umestiti dogodke v kontekst.

3. Kakšne so lastnosti učinkovitega spraševalca? (15 minut).

Dijaki naj razmislijo, zakaj intervjuji – ali intervjuvamo le slavne in politike? Kaj pa razgovori za službo? Kakšen je namen intervjuja pri zgodovini in zaradi česa je uspešen?

Dijaki naj se razdelijo v skupine po 3 ali 4 in naredijo seznam lastnosti dobrega spraševalca? Za aktivnost porabite 10 minut, naslednjih 5 minut pa naj dijaki poročajo o svojih izsledkih. Eden od dijakov naj vse lastnosti zapiše na poseben list.

Te lastnosti so:

- Empatija do intervjuvanca – upoštevajte njegova čustva, še posebej, če je tema pogovora občutljiva ali morda boleča
- Dobro poznavanje teme pogovora
- Potrpljenje
- Prijazen, spoštljiv odnos
- Zanimanje za sočloveka
- Diskretnost - preden širite ali uporabite informacije, ki ste jih dobili med intervjujem, pridobite pisno dovoljenje intervjuvanca
- Dober organizator
- Zanesljiv in vreden zaupanja
- Zna uporabljati nove tehnologije
- Žongler – nekdo, ki lahko hkrati misli in usmerja, si zapomni teme, ki se jim mora kasneje ponovno posvetiti
- Najpomembnejša dobra lastnost spraševalca pa je, da je **dober poslušalec**. Vedno mora biti pozoren na to, kaj intervjuvanec govori, saj ljudje začutijo, kdaj jim ne posvečamo vse svoje pozornosti.

Dijaki naj se razdelijo v skupine, v kateri bo en spraševalec, intervjuvanec in en opazovalec. Vadijo naj kratke intervjuje na teme, ki so jim blizu, npr. kaj radi počnejo, ko niso v šoli? Kaj so počeli čez vikend? Opiši svoj najljubši dan. Dijaki naj razmislijo, kakšna vprašanja postavljajo, o učinkovitosti vprašanj, opazovalci pa podajo predloge, kako bi lahko izboljšali intervju. Dijaki naj nato zamenjajo vloge.

Napotki za uspešen intervju:

- Poskusite sprostiti intervjuvanca
- Intervjuvancu naj bo udobno, če bo dolgo govoril, mu priskrbite vodo
- Glejte ga v oči (pred tem preverite, da pri tem ni kakšnih kulturnih razlik oz. posebnosti)
- Zagotovite, da vas ne bodo motili zunanji zvoki
- Sproščena govorica telesa
- Poslušajte, poslušajte in poslušajte
- Sprašujte kratka, neposredna vprašanja
- Govorite jasno in nezapleteno – eno vprašanje naenkrat
- Kažite zanimanje.

Med intervjujem nikakor ne smete:

- Prekiniti intervjuvanca, dajte mu čas, da dokonča svoj odgovor in se ne oglašajte, ko govori. Z neverbalno komunikacijo ga spodbudite k nadaljevanju
- Ne kregajte se z njim ali mu nasprotujte
- Ne priganjajte ga. Nekateri ljudje rabijo več časa, da zberejo svoje misli
- Ne spreminjajte teme pogovora – če pove kaj zanimivega, nadaljujte v tisti smeri – morda je to vaša edina priložnost
- Ne pozabite vprašanja, morda vas intervjuvanec prosi, da ga ponovite!

Z dijaki preverite napotke in se prepričajte, da razumejo, kako pomembni so ter kakšni so možni rezultati intervjuja, če jih ne bodo upoštevali.

NAPOTKI

· **Večpredmetni pristop:** Ta korak lahko izvedete pri uri maternega jezika

· **Uporabne spletne strani:**

- www.le.ac.uk/emoha/howtointerview
The East Midlands Oral History Archive – vodič o izvedbi intervjuja
- www.ohs.org.uk
The Oral History Society website, vzorec obrazca o avtorskih pravicah:
www.ohs.org.uk/public_docs/ohs_recording_agreement.pdf
- www.oralhistory.org/do-oral-history/principles-and-practices/
O principih in dobrih praksah ustne zgodovine.

KORAK 2: PRETEKLOST INTERVJUVANCA, PRIPRAVA VPRAŠANJ IN URJENJE (1 ura)

Cilj

Razložiti kontekst pričevanj in pomagati dijakom pripraviti vprašanja glede na profil intervjuvanca.

Predlagane aktivnosti

Enega od intervjuvancev povabite v šolo, da bodo dijaki lahko preizkusili svoje novo znanje.

1. Predstavitve intervjuvancev, s katerimi se bodo srečali dijaki.

Razložite dijakom, da bodo očitvidce intervjuvali o njihovem dojemanju dogodka ali dogodkov iz preteklosti.

- Dijakom pokažite kratek posnetek intervjuja, nato jih razdelite v manjše skupine
- Polovici skupin razdelite gradivo o osebi: fotografije, citati, opis preteklosti, informacije o tem, kdo je in kaj je doživela
- Drugi polovici razdelite gradivo o dogodku, ki bo tema intervjuja, npr. poročila, povzetke iz zgodovinskih virov, fotografije...
- Vsaka skupina naj s pomočjo virov napiše kratko poročilo o osebi ali dogodku (kdo, kaj, kdaj, kje, zakaj?)

2. Priprava na intervju (20 minut).

Dijaki v majhnih skupinah načrtujejo in pripravijo svoj intervju z osebo iz prejšnje aktivnosti, kot da je strokovnjak zgodovinar. Pripravijo naj:

- Ureditve sobe in pripomočkov – kje se bo odvijal intervju? Kakšne pripomočke potrebujejo? Kako bodo zagotovili sproščeno okolje za intervjuvanca?
- Kakšna bodo vprašanja? Dijaki naj pripravijo seznam 10-12 vprašanj in natančno premislijo, kakšne podatke želijo dobiti ter v kakšnem vrstnem redu
- Vsakemu dijaku v skupini naj določijo vprašanje. Kako bodo obdržali stik in povezavo z intervjuvancem? Dijaki naj vadijo spraševanje po spominu in ne z branjem s seznamami

Če bodo dijaki izpeljali intervjuje izven šole, jim pripravite nekaj smernic in navodil:

- Dijaki naj intervjuvajo le osebe, ki jih poznajo oz. s katerimi se je šola dogovorila za sestanek. Na intervju naj ne gredo sami
- Poskrbijo naj za primernost prostora intervjuja (tih, prijeten, itd.)
- Svetujte jim, naj intervjuvanca vprašajo, če želi z njimi deliti dodatno gradivo, npr. fotografije, pisma, dokumente itd.

NAPOTKI

· **Večpredmetni pristop:** Ta korak lahko izvedete pri uri maternega jezika

· **Uporabne spletne strani:**

- www.le.ac.uk/emoha/howtointerview
The East Midlands Oral History Archive – vodič o izvedbi intervjuja
- www.ohs.org.uk
The Oral History Society website, vzorec obrazca o avtorskih pravicah:
www.ohs.org.uk/public_docs/ohs_recording_agreement.pdf
- www.oralhistory.org/do-oral-history/principles-and-practices/
O principih in dobrih praksah ustne zgodovine.

KORAK 3: INTERVJU (2 uri)

Cilj

Dijaki intervjuvajo očitivce ali njihove potomce in pridobijo osebne spomine na določeno zgodovinsko obdobje ali obravnavan dogodek.

Predlagane aktivnosti

Glede na število očitivcev, veččin svoje skupine dijakov ter njihovega števila določite obliko in način izvedbe intervjujev. Odločiti se boste morali o razdelitvi dijakov v skupine, ali bodo očitivci prišli na šolo ali bo intervju izveden na lokaciji, povezani z njihovimi spomini, koliko pričevanj potrebujete itd.

Pogovor z intervjuvanci v majhni skupini pomaga, da se ti ne počutijo ogrožene. Razprava v razredu po končanih intervjujih omogoči dijakom, da izpostavijo splošna vprašanja in preverijo svoje znanje. Lahko jih vprašate, kaj so z intervjuji pridobili (znanje, čustva), saj se tako dijaki učijo drug od drugega ter od intervjuvancev, intervjuvanci pa lahko delijo svojo izkušnjo.

Nekaj idej o vodenju intervjujev:

Pred predvidenim datumom intervjuja intervjuvance obvestite o namenu in času trajanja intervjuja. Vse podatke zapišite skupaj z vsemi sporazumi glede prevoza. Prosite jih, naj s seboj prinesejo pomembne fotografije in dokumente.

Dijaki se morajo že vnaprej dobro seznaniti z obravnavanim obdobjem in imeti pripravljena vprašanja. Pred intervjujem preizkusite snemalne naprave, njihovo delovanje ter preverite, da imate na voljo rezervne baterije in spominske kartice. Nekatere priče morda ne bodo želele, da jih med intervjujem snemate, zato jih to vprašajte, preden začnete.

Ob prihodu intervjuvanca spomnite, da vas zanimajo njegovi spomini in izkušnje, ter mu povejte, da bodo dijaki izvedli intervju po vnaprej pripravljenih vprašanjih. Posedite ga v udoben stol, ki je del skupine, saj se bo tako čutil sprejetega. Nato naj se predstavi, vi pa začnite z osnovnimi vprašanji, da se vaš gost sprostí. Že vnaprej se odločite, kdo bo vprašal katero vprašanje ter v kakšnem vrtnem redu. Pozorno opazujte intervjuvanca – morda ga bo intervju utrudil. Prosite za razlago, če kaj ne bo jasno – to bo verjetno vaša edina priložnost. Spraševalec ne sme izražati svojega mnenja ali soditi izjav intervjuvanca..

Po končanem intervjuju se gostu zahvalite in ga prosite, da podpiše dovoljenje za uporabo intervjuja v raziskovalne in izobraževalne namene. Prosite ga za njegove vtise. Ne pozabite naredite rezervne kopije intervjuja.

NAPOTKI

- Priporočljivo je snemanje intervjujev za kasnejšo analizo, vendar pa morate najprej pridobiti dovoljenje intervjuvanca. Če ta snemanja ne želi, zadolžite dijake za zapis intervjuja med samo izvedbo
- Glede na izbrano temo lahko dijaki intervjuvajo tudi člana družine, kar skrajša metodologijo in približa temo dijakom
- **Večpredmetni pristop:** Ta korak lahko izvedete pri uri maternega jezika.

KORAK 1: ANALIZA INTERVJUJEV (2 uri)

Cilj

Dijaki prepoznajo glavne ideje, ki so jih predali intervjuvanci, ter kako se navezujejo na zgodovinsko obdobje.

Predlagane aktivnosti

Pazljivo načrtujte analizo intervjujev. Če intervjuvanci pridejo v učilnico, analizo izvedite čim prej po zaključku intervjuja. Pri analizi naj dijaki poskusijo:

- Umestiti osebne spomine intervjuvanca v zgodovinski kontekst, o katerem so se učili
- Prepoznati novo znanje in informacije o zgodovinskem dogodku/procesu
- Razlikovati med osebno interpretacijo intervjuvanca ter zgodovinskimi podatki
- Prepoznati, kdaj intervjuvanci govorijo o lastnih izkušnjah ter kdaj o izkušnjah drugih (to se zlasti nanaša na priče posebnega dogodka, npr. bitke)
- Prepoznati čustva intervjuvanca in njihov vzrok
- Prepoznati, kako so zgodovinski dogodki/procesi vplivali na življenja posameznikov ter kakšne so njihove posledice (pomembno predvsem pri vojnah in travmatičnih dogodkih)
- Spoznati, da obstajajo različni pogledi na isti zgodovinski dogodek.

Dijake lahko vprašate naslednje:

- Ali vas je kaj od slišanege presenetilo?
- Ali so intervjuvanci izjavili kaj, kar je v nasprotju s tem, kar ste se že naučili? Ste izvedeli kaj novega o tem obdobju?
- So intervjuvanci izražali svoje mnenje o dogodkih?
- Je bilo to njihovo lastno mnenje ali mnenje drugih?
- Kaj ste se naučili o njihovih občutkih preko izrazov na obrazu, poslušanja, kretenj?
- Ali na kakšno vprašanje niso želeli ali mogli odgovoriti oz. so nadaljevali z govorjenjem, toda niso odgovorili na vprašanje?
- Ali je intervju spremenil vaše znanje o obdobju?

NAPOTKI

Usmerite intervjuvanca na splošno temo, povezano z obravnavanim dogodkom ali procesom, kar olajša analizo in pomaga dijaku, da se drug od drugega uči.

Cilj

Primerjava in ocena razmerja med spominom in zgodovino posamezne teme.

Predlagane aktivnosti

V tem koraku dijaki opišejo, kaj različni uporabljeni viri pravijo o izbrani temi ter analizirajo možne razlike med viri. Razložijo, kako so nastali spomini, povezani z določeno temo, ter primerjajo spomin posameznika in skupnosti.

Ta del metodologije je zahteven, saj se tu dijaki srečajo s konceptom spomina v praksi, ne le v teoriji. Učitelji naj spodbujajo razprave in predstavitve idej dijakov.

Najprej naj dijaki pripravijo obnovo pridobljenega znanja, pri tem pa lahko uporabite naslednja vprašanja:

1. O katerem zgodovinskem obdobju/temi ste se učili?
2. Katere vire dokazov ste uporabili pri raziskovanju obdobja/teme (učbeniki, drugi dokumenti, filmi, muzeji, spominska obeležja, intervjuji)? Bodite natančni, interneta ne morete uporabiti kot vir dokazov.
3. Povzemite, kaj o temi pravijo viri.

Na vprašanji **2** in **3** lahko odgovorite s pomočjo spodnje tabele:

Viri dokazov	Kaj vir pravi o temi?
Učbenik	
Drugi dokumenti in gradiva – opišite (pisma, dnevniki, ladijski dnevniki, novele, filmi)	
Muzej(i) – opišite kakšni in kje	
Spomenik(i) – opišite kakšni in kje	
Intervjuji z očitvidci – opišite kdo	

4. Ali ti viri pripovedujejo drugačno zgodbo in v čem se zgodbi razlikujeta?
(Viri lahko pripovedujejo nasprotujoče si zgodbe, še pogosteje pa so le perspektive različne. Spodbudite dijake, da so pozorni na oboje).

5. Zakaj se zgodbe/spomini razlikujejo?

(Zakaj se spomini na zgodovinske dogodke razlikujejo? Kako je nastal spomin, povezan z določeno temo? Ali bi želela skupina ali narod pozabiti neko obdobje ali dogodek v zgodovini ali se ga spominjati na določen način? Kako in zakaj? Glede na temo in uporabljen pristop lahko tu ločite med družbenim in posameznim. Dodatna gradiva, ki vam pomagajo odkriti, zakaj se spomini razlikujejo, so odvisna od teme in dosegljivosti (npr. časopisi, fotografije, umetniška dela, knjige, slike itd.).

Poskrbite, da je analiza končana, preden dijaki začnejo s kreativnim izdelkom (česar se po navadi veselijo). Izkušnje iz poskusne faze so namreč pokazale, da je zaradi slabo izvedene analize kreativni izdelek le 'pripoved zgodbe o dogodku', ne pa analiza zgodovine in spomina.

NAPOTKI

- Priporočljivo je, da dijaki sistematično predelajo zgornja vprašanja. Najprej predelajo opisno fazo (vprašanja 1 do 3), v kateri dokumentirajo, kaj različni viri pravijo o izbrani temi (vprašanja 2 in 3; morda tudi tabela)
- V tej fazi se lahko dijaki vrnejo k zgodovinskim virom iz prve faze. Najzahtevnejšo fazo predstavlja analiza, v kateri dijaki ugotavljajo ali viri pripovedujejo različne zgodbe in zakaj (vprašanja 4 in 5). V tej fazi se spomini jasno pokažejo.

Faza 4: Kreativni izdelek

KORAK 1: KREATIVNI IZDELEK (5 ur)

Cilj

dijaki naj združijo zgodovinske podatke z odkritimi spomini (objektivni in osebni pogled na isto obdobje) in kritično analizirajo razmerje med njimi.

Predlagane aktivnosti

Kreativni izdelek je lahko rezultat opravljenega dela, zbirka izkušenj o uporabi metodologije. Vsebovati mora zgodovinske podatke in spomine ter osebno mnenje dijakov.

Najpomembnejši del tega koraka ni sam izdelek, ampak proces razmišljanja in razvijanja analize.

Format je odvisen od razpoložljivega časa. Pogovorite se z dijaki in ugotovite, kaj jih najbolj motivira. Nekaj že izvedenih idej:

- **Digitalne zgodbe:** oblikovanje in produkcija lahko vzameta veliko časa, zato razmislite o drugi obliki kreativnega izdelka, če imate malo časa. Če se odločite za to možnost, se prepričajte o tehničnih veščinah dijakov ter o dosegljivosti opreme in programov, ki jih bodo potrebovali. Seveda pa lahko kot del večpredmetnega projekta dijaki pripravijo digitalne zgodbe med urami računalništva
- **Predstavitev:** to je enostaven način združevanja gradiv (slike, zemljevidi, osebni dokumenti itd.), pričevanj (očividci, slike in prepisi), osebnih misli itd., za katerega ne potrebujete zahtevnega računalniškega znanja. Dijaki lahko razvijajo svoje računalniško znanje s pomočjo posebnih orodij, dosegljivih na spletu, npr. Prezi (www.prezi.com)
- **Razstava:** zbiranje predmetov ali slik iz obravnavanega obdobja je dober način vključevanja družine v projekt (dijaki naj doma vprašajo za stare predmete ali spomine). Za sodelovanje lahko prosite lokalni arhiv ali muzej, morda bodo šoli pripravljene posoditi predmete ali kopije dokumentov za razstavo. To je tudi dober način predstavitve projekta preostali šoli
- **Dokumentarni film:** ta ideja zahteva veliko dela izven šolskega časa ter podporo strokovnjakov. Je pa zelo dobra možnost, če so dijaki resnično motivirani in imate sredstva za tehnično pomoč oz. sodelovanje z zunanji partnerji.

Druge možnosti, ki niso bile uporabljene v pilotnem projektu, so strip, kolaž, predstava itd.

NAPOTKI

- **Upoštevajte čas trajanja:** izberite kreativni izdelek, ki ne zahteva preveč časa in omogoča doseganje ciljev
- Pomembno je, da izberete format, ki motivira dijake
- S privoljenjem šole in motiviranostjo lahko dijaki pripravijo kreativni izdelek v času interesnih dejavnosti, seveda le v primeru, da imajo podporo mentorja, ki jih vodi skozi proces priprave kreativnega izdelka

· **Večpredmetni pristop:** ta korak lahko izvedete med urami likovnega pouka ali računalništva. Projekt lahko razširite v sodelovanju z oddelkom za tehnologije oblikovanja in pripravite nalogo za dijake, npr. s pomočjo pridobljenega znanja o zgodovini in spominu oblikovati lasten spomenik, ki bo obežil raziskovani dogodek

· Za več informacij o različnih izkušnjah glede kreativnih izdelkov preberite študije primerov iz pilotnega projekta.

Priporočamo, da za dijake pripravite navodila, ki jim bodo sledili. Opisan je primer digitalne zgodbe iz Velike Britanije:

Napišite digitalno zgodbo o enem izmed intervjuvancev. Vaša zgodba mora vsebovati zvok in sliko ter:

- Povedati nekaj o zgodbi intervjuvanca
- Razložiti, kako se zgodba posameznika vključuje v kontekst druge svetovne vojne
- Vsebovati tudi nekaj vaših misli in občutkov.

Pri tem morate:

- Obnoviti svoje znanje o tej osebi in znanje o drugi svetovni vojni, pridobljeno v šoli
- Zapisati in posneti avdio posnetek
- Pripraviti snemalno knjigo za svojo digitalno zgodbo in določiti, kakšne posnetke boste rabili.

Faza 5: Deljenje evropskih spominov

KORAK 1: DELJENJE SPOMINOV (2 uri)

Cilj

Skozi spoznavanje izkušenj drugih dijakov razvijati občutek evropskega državljanstva.

Predlagane aktivnosti

Ta aktivnost pomaga pri razumevanju evropske družbene zgodovine in njen razvoj, dosežke in težave. Kritično razumevanje zgodovine in spomina zahteva poznavanje in zavedanje obstoja različnih perspektiv in pogledov ter razumevanje, da imajo zgodovinski dogodki več vzrokov.

Kritično razumevanje zgodovine pomaga dijakom razumeti sodobne družbe in njihov razvoj. Pravzaprav prikaže, kaj so družbi prispevale različne kulture in spodbuja občutek pripadnosti. Pomembno je pokazati, da je globalno državljanstvo združljivo z lokalno identiteto.

Predlagano lahko izvedete sami ali s šolo partnerico.

- Če metodologije ne izvajate v sodelovanju z drugo šolo v Evropi, si o njihovih izkušnjah preberite v bazi spominov SEM@S
- Če ste vključeni v transnacionalno partnerstvo, lahko za širjenje svoje izkušnje uporabite to aktivnost.

V učilnici obesite zemljevid Evrope, na katerem lahko dijaki poiščejo šolo partnerico in označijo izbrano temo in obdobje. Pomembni viri v tem procesu so gradiva iz baze podatkov: obnove, gradiva, ki so jih uporabili dijaki, ali njihovi kreativni izdelki, tudi če so ti v tujem jeziku.

Dijaki naj si sami ogledajo bazo podatkov in prosto pregledajo teme in spomine. Nato naj:

- Najdejo temo, ki je približno podobna vaši izbrani temi (npr. enak časovni okvir ali dogodek v istem prostoru). Lahko pa tudi poiščete temo, ki se vam zdi zanimiva, ali pa izberete eno državo in pogledate, kaj so preiskovali
- Na kratko opišejo, katera država, kakšna tema, katero obdobje.
- Kakšni so njihovi zaključki analize spominov iz tega obdobja?
- Ste prej že vedeli kaj o tem pogledu na to temo? Kaj naučenega je novega? Ali je kaj, česar ne razumete, o čemer bi želeli izvedeti več?
- Ali se zelo razlikuje od vaše izbrane teme in ali ste našli podobnosti s svojimi izsledki o spominih v družbi?

NAPOTKI

- Če nimate šole partnerice, si o bazi spominov SEM@S preberite v poglavju **Baza evropskih spominov** (stran 32).
- Več o tem, kako najti šolo partnerico za sodelovanje, in ideje o deljenju svojih spominov, najdete v poglavju **Sodelovanje s šolo partnerico** (stran 33).

Spodaj so naštetih kriteriji, ki jih lahko uporabite za ocenjevanje pridobljenih kompetenc s pomočjo metodologije SEM@S in njihov razvoj. To so oporne točke za natančnejšo in bolj podrobno oceno, ki se oblikuje glede na šolski učni načrt, starost in veščine dijaka.

Ključne kompetence

KK1: Socialne in državljanske kompetence: poznavanje dogajanja na vasi, v mestu, državi, Evropi in po svetu.

Dijak:

- Razume, da se lahko opazuje in sodi njegovo vas/mesto/državo/Evropo/svet
- Razume, da ima njegova vas/mesto/država/Evropa/svet predvidljive lastnosti
- Razume, kako njegova vas/mesto/država/Evropa/svet sprejema in izvaja zakone
- Razume, da ima njegova vas/mesto/država/Evropa/svet za različne družbene enote različen namen.

KK2: Učenje učenja: odgovornost za lastno učenje.

Dijak:

- Sprejema odločitve, kako se soočiti s težavo
- Pravočasno zaključi dane naloge
- Se potrudi po svojih najboljših močeh
- Dela samostojno in ostane zbran.

KK3: Sporazumevanje v maternem jeziku / sporazumevanje v tujem jeziku.

Dijak:

- Razume različne žanre
- Piše zaključene in raznolike stavke
- Piše berljivo
- Med razpravo podaja ustrezne pripombe.

KK4: Digitalne kompetence: osnovno znanje uporabe informacijskih in komunikacijskih tehnologij.

Dijak:

- Pri iskanju informacij in reševanju nalog uporablja informacijsko-komunikacijske tehnologije
- Analizira informacije, dostopne na spletu, in presodi o njihovi pomembnosti
- Uredi informacije s spleta
- Sodeluje v sodelovanju na spletu in je samozavesten pri uporabi digitalnih orodij.

KK5: Kulturna ozaveščenost.

Dijak:

- Sprejema, da vrednote, norme in tradicije oblikujejo naše dojetje sveta
- Razume, da se vrednote, norme in tradicije s časom spreminjajo
- Sprejema potrebo po razumevanju učinka teh faktorjev pri analizi vedenja preteklih generacij
- Razume, da lahko aktivno sodeluje pri oblikovanju in bogatjenju kulturne ozaveščenosti.

PK1: Uporaba kritičnega mišljenja pri iskanju ali zbiranju zgodovinskih ali geografskih virov.

Dijak:

- Razume raznolikost zgodovinskih in geografskih virov
- Sklepa in napoveduje na podlagi opaženih vzorcev, ne ugibanj
- Za ocenjevanje, tehtanje in reševanje problemov uporablja vrsto strategij
- Razume, da ima materialna kultura pomembno vlogo pri ustvarjanju življenjskega okolja.

PK2: Razvoj analitičnega mišljenja pri delu s podatki.

Dijak:

- Reši probleme in zagovarja svoje odločitve
- Razume potrebo po kritični evalvaciji različnih kategorij virov
- Sprejema odločitve, kako se soočiti s težavo
- Izkazuje samonadzor.

PK3: Razvoj kreativnega mišljenja pri preiskovanju zgodovinskih družbenih sprememb ali travmatične preteklosti.

Dijak:

- Razume, da ima vsaka vas/mesto/država/Evropa/svet svojo preteklost
- Pokaže empatijo pri ocenjevanju procesov sprejemanja odločitev pri različnih družbenih akterjih
- Pokaže vlogo različnih zgodovinskih virov pri ocenjevanju narave družbenih sprememb
- Razume potrebo po različnih stopnjah družbenih organizacij pri raziskovanju družbenih sprememb.

PK4: Izboljšanje sposobnosti dijakov za delo v skupini.

Dijak:

- Je pripravljen na sodelovanje
- Učinkovito izrabljuje čas v razredu
- Sledi šolskih in razrednih pravilom
- Spoštuje/upošteva vrstnike.

PK5: V proces učenja vpelje aktivni pristop, pri katerem se dijaki učijo samostojno.

Dijak:

- Prosi za pomoč vrstnike in odrasle, ko jo potrebuje
- Aktivno sodeluje v razrednih aktivnostih
- Sprejme osebno odgovornost za svoja dejanja
- Vztraja pri izzivih.

PK6: Izboljšanje zmožnosti dijakov za sprejemanje odločitev.

Dijak:

- Izkazuje samozavest in samostojnost
- Razume spreminjajoče okoliščine in potrebo, da se na njih odzove
- Tiho in takoj zamenja aktivnost
- Sprejme osebno odgovornost za svoja dejanja.

PK7: Izboljšanje ustnega izražanja v angleškem jeziku.

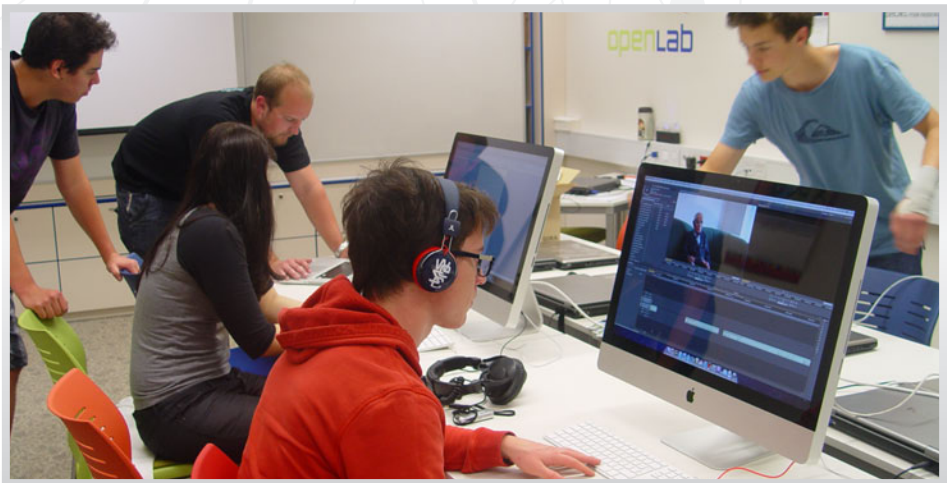
Dijak:

- Samostojno se izraža v več žanrih
- Hitro in ustrezno reagira na spreminjajoče se konverzacijske norme
- Sestavlja stavke z zanimivimi, posebnimi besedami
- Izpelje zaključke, nasprotja in primerjavo idej v zgodbi.

PK8: Uporaba multimedijskih tehnologij za snemanje spominov kot rezultat učnega procesa.

Dijak:

- Zna uporabljati multimedijske tehnologije, kot so avdio knjige, video kamere, MP3 predvajalnike itd., za dostop do raznih informacij in dokončanje zastavljenih nalog
- Ima osnovno tehnično znanje za uporabo multimedijskih tehnologij za snemanje
- Ima potrebno znanje in veščine za urejanje zbranih podatkov in njihovo kritično analizo
- Z uporabo raznih medijev pripravi jasno predstavitev.

Baza evropskih spominov

Baza SEM@S ima dva cilja:

- zbiranje izkušenj in gradiv, ki bodo uporabljena v delitveni fazi metodologije
- pomoč učiteljem pri zbiranju informacij o delu na drugih šolah, ki so že preizkusile metodologijo, in o pristopih k izbranim idejam.

Baza evropskih spominov SEM@S je dosegljiva na spletni strani:

<http://memoriesatschool.aranzadi-zientziak.org>

Bazo sestavljajo mape, poimenovane po državi oz. temi, ki so jo izbrali na šoli. Znotraj mape je 6 različnih vrst podatkov:

- 1. Zgodovinsko ozadje** (glej vzorec): država, tema, obdobje, zakaj je tema pomembna za šolo/skupnost/družbo?
- 2. Spomini** (glej vzorec): intervjuji, obiski, dopolnilni viri.
- 3. Razmerje med zgodovino in spominom** (glej vzorec): novi vidiki, kaj so se dijaki naučili itd.
- 4. Kreativni izdelek** (delo dijakov).
- 5. Uporabljeni viri** (grafično in avdiovizualno gradivo, uporabljeno v projektu: fotografije, zemljevidi, pisma, seznam povezav itd.).
- 6. Informacije za učitelje** (glej vzorec): tehnične in pedagoške teme, pomembne za učitelje, ki jim lahko pomagajo pri načrtovanju aktivnosti (starost dijakov, uporabljene metode, nasveti, izkušnje z deljenjem itd.).

Baza spominov se bo s časom večala, ko bodo učitelji po končanih projektih naložili nove podatke.

Zato vas vljudno prosimo, da si vzamete nekaj časa in prispevate svojo izkušnjo, saj boste s tem obogatili bazo in pomagali drugim učiteljem. Prosimo, da se za prispevanje svoje izkušnje obrnete na koordinatorje projekta: martinez@aranzadi-zientziak.org or zuzendaritza@aranzadi-zientziak.org

Deljenje spominov s šolo partnerico

Šola partnerica je šola v Evropi, kjer skupina dijakov hkrati z vami izvaja enako metodologijo. Dijaki tako ne delijo preučevanih spominov samo ob koncu projekta, ampak se med njimi lahko spletejo različne vrste sporazumevanja.

Seveda je delo lažje, če si šoli izbereta podobno temo, vendar pa to ni nujno, saj je cilj deljenja spominov ozaveščenost glede evropske dimenzije zgodovine in družbe.

Seveda pa je treba določiti jezik sporazumevanja. Običajno je to angleščina, seveda pa lahko izberete tudi drug jezik. Ko iščete šolo partnerico, jasno opredelite jezik sporazumevanja. Dolgotrajno sporazumevanje bo izboljšalo pisne in govorne sposobnosti dijakov v izbranem jeziku.

Organizacija dolgotrajnega deljenja zahteva veliko koordinacije, zato morajo biti učitelji resnično motivirani ter imeti dovolj časa in podore za to delo.

Informacijske in komunikacijske tehnologije zagotavljajo širok nabor orodja za pomoč dijakom pri komunikaciji. Socialna omrežja ali aplikacije Web 2.0 omogočajo neprekinjeno delitev izkušenj med izvajanjem metodologije. Internetna konferenca (npr. Skype) vzpostavi enkratno komunikacijo, vendar pa omogoči dijakom razvoj govornih sposobnosti v tujem jeziku. Najboljša je seveda kombinacija obeh možnosti, ki poveže dijake pri delitvi izkušenj in spominov. V nadaljevanju so našteje smernice in praktični nasveti o organizaciji projekta z uporabo informacijsko-komunikacijskih tehnologij.

Kako najti partnerja:

Portal e-Twinning je brezplačna in varna platforma, preko katere se lahko učitelji povezujejo, razvijajo skupne projekte in delijo svoje ideje z Evropo. Platformo je razvila in jo podpira Evropska Unija (www.e-twinning.net).

Evropski izobraževalni programi (kot je Comenius) lahko pomagajo pri vzpostavitvi trajnejših partnerstev in financiranju mobilnostnih projektov med šolami. Za več informacij se obrnite na nacionalno agencijo: http://ec.europa.eu/education/llp/national-agencies_en.htm.

Seveda se lahko obrnete tudi na združenja ali lokalne organizacije učiteljev ali šol.

Glede na izkušnje pri izvajanju metodologije SEM@S od januarja od junija 2012, se pri praktičnih in tehničnih vidikih te aktivnosti lahko pojavijo izzivi in težave.

Navkljub tem oviram pa je priporočljivo, da sodelujoči v projektu poiščejo način komuniciranja z drugimi sodelujočimi državami in z njimi delijo svoje izkušnje z izvajanjem metodologije.

Učilnica naj bo tehnično opremljena (glej Smernice in priporočila). Pred Skype konferenco preverite opremo in se tako izognite nedelujočim zvočnikom, kameram, itd.

Dijaki naj pripravijo začetna spoznavna vprašanja za šolo partnerico. Dijaki naj pripravijo pogovor, učitelj pa jih pri tem le nadzira.

Preprosta izvedba Skype konference vključuje en računalnik in majhno skupino dijakov iz vsake države. Med pogovorom se skupine lahko izmenjujejo, saj se tako vključi več dijakov.

Za izvedbo, pri kateri sodeluje celoten razred, dijake razdelite v skupine po pet in jim dodelite prenosnik. Izberete lahko tudi možnost video konference z 9 uporabniki, vendar pa ta aplikacija ni brezplačna in zahteva dnevno dovolilnico ali Skype premium članstvo.

Primeri vprašanj v prvem delu:

- O udeležencih: ime, starost, kraj, hobiji, kaj imajo radi
- O šoli: velikost, število dijakov, predmeti in dejavnosti
- O državi: Kaj dijaki vedo o državi partnerici? Prebivalci, mesta, znane osebnosti itd.
- Razlike in podobnosti med državama.

V zaključku lahko predstavite ideje o projektu:

- Ideje o temah; informacije o izbiri posamezne skupine
- Kaj je bilo do sedaj narejeno?
- Informacije o ustnih pričevanjih - kdo bo bil intervjuvan? Kaj dijaki pričakujejo od intervjuja?

Smernice

Priprava

Za preprosto izvedbo si lahko učitelji izmenjajo svoja Skype uporabniška imena.

Za izvedbo s celim razredom morajo imeti učitelji seznam Skype uporabniških imen za vse dijake, saj tako lažje izmenjajo imena s partnerskim razredom. Šoli naj se dogovorita za datum in uro konference in ju tudi potrdita. Pazite na različne časovne pasove v Evropi!

Pred Skype konferenco

1. Vzpostavite stik z drugim razredom preko e-pošte, izmenjajte Skype uporabniška imena.
2. Dogovorite se za:
 - Datum in čas poskusnega pogovora preko Skypa in preverite povezavo ter kakovost zvoka in slike
 - Datum in čas konference z razredoma.
3. Dogovorite se, kdo bo vodil konferenco (moderator).
4. Določite, na kateri stopnji je posamezna šola. Skype konferenca je lahko koristna, tudi če sta razreda na različnih stopnjah izvajanja projekta.
5. Dogovorite se, kdo bo sodeloval v pogovoru (pri manjših skupinah je dijakom lažje vzpostaviti stik in se pogovarjati).
6. Dogovorite se, kaj boste storili, če se ne boste mogli povezati na splet ali pa se med konferenco prekine video ali avdio povezava. Končate pogovor in pokličete drugo skupino? Kdo je odgovorna oseba? Ali lahko preko Skype Chat sporočite probleme s sliko ali zvokom?

Med Skype konferenco

1. Član vsake skupine naj se na kratko predstavi.
2. Moderator na kratko opiše potek konference.
3. Razprava.
4. Konec konference: Kakšen je naslednji korak? Se bomo dogovorili za ponovno srečanje in kako bomo to uredili?

Pri skupinski uporabi programa Skype, vaš sogovornik ne vidi celotne sobe. Če se torej nekdo osredotoča na druge stvari v sobi, lahko zmede in zmoti sogovornika. Učitelj naj torej poskusi zagotoviti, da so dijaki osredotočeni na pogovor, zato naj bo v sobi in v njeni bližini tišina.

NAPOTKI

To aktivnost lahko izvedete pri uri angleščine ali računalništva.

Organizirate lahko eno konferenco ob koncu projekta ali pa več pogovorov na različnih stopnjah projekta.

· **Uporabne povezave za uporabo programa Skype:**

- Skype: <http://www.skype.com/intl/en/welcomeback/>
- Podpora Skype: <https://support.skype.com/en/>

Predhodno delo

- Vodilni partner naj ustvari projektno skupino na Facebooku (dogovorite se ali bo skupina odprta ali zaprta). Skupino uporabljajte za deljenje novic, informacij in izkušenj. Vodilni partner povabi ostale partnerje, da postanejo administratorji
- Vsaka država v skupino povabi dijake in učitelje. Dijaki lahko namesto osebnih profilov za komunikacijo z drugo šolo uporabijo profilno stran razreda. Pozanimajte se o zaščiti otrok na spletu – več o tem na spletni strani varostnaspletu.si

V učilnici

Vaš razred naj za obveščanje ostalih partnerjev o razvoju projekta, za razpravo ali širjenje podatkov (dokumentov, video posnetkov, fotografij, itd.), pogovore in novice o Skype konferencah, uporabi skupino na Facebooku ali profilno stran razreda.

NAPOTKI

Upoštevajte pravila varnosti in zaščite podatkov:

- Vsak učitelj naj se registrira s posebnim računom (zaradi zasebnosti in varnosti naj učitelji in dijaki ne uporabljajo svojih osebnih računov in ne sprejemajo prošenj za prijateljstvo)
- Dijaki naj socialno omrežje uporabljajo le v času šolskih ur in pod nadzorom
- Učitelji naj vodijo razprave na spletu
- V izobraževalne namene uporabite omrežja z visokimi varnostnimi standardi. Npr. eTwinning ima varna orodja za povezovanje šol. Uporabite pa lahko tudi: Edmodo, TeacherTube, SchoolTube, Ning, Moodle, Docebo.com. Facebook bo morda vaša prva izbira, saj je najbolj poznan, vendar pa imajo nekatere šole blokiran dostop do določenih socialnih omrežij, kamor spada tudi Facebook. V pomoč vam je lahko Vodič po Facebooku za učitelje - The Facebook educators' guide (<https://www.facebook.com/about/privacy/#!/safety/groups/teachers/>)

Uporabite lahko tudi druge aplikacije:

- Flickr (www.flickr.com) za deljenje fotografij
- Youtube (www.youtube.com) ali Vimeo (www.vimeo.com) za deljenje video posnetkov.

